

ክፍለ-ገጽ ረብሐናን አለሊና ንወደብ

ካልኦይ ክፋል

ኩሎም ደቂ ሃገር ዓባይትን ነጻሽቱን፡ ክልቲኡ ጸወታታት፡ ኣብ ሃገሮም ብሐደ ክብሪ፡ ረብሐ፡ ፍትወት፣ ፍቕሪ አለዎም። ምእንቲ ኤርትራ ልዕላውነታ ክሕሎን ህዝብ ብመንነቱ ከቢሩ ክነብር ድማ ኩሎ ዘዘከኣሎ ኣበርኪቱ ክሰብ እታ ዝውንና ክብርቲ ሂወቱ ወፊዩ ነጻነት ክወን ዝገበረ ህዝብ ኢዩ። ኮይኑ ግን ነቲ ኩሎ ጽቡቕ ፍጻሜታት ብዘይካ ናይ ብሕቱ ጥቕሚ ናይ ህዝቢ ጥቕሚ ዘየገድሶ ሓደ ስሱዕ ኢሳያስ ምስ ውሑዳት ተኣዘዝቱ ንብርኽቲ ሃገርና ኣፍሪሱ ሕሰም ከዲንዎ፡ ህዝቢ ድማ ክብርታቱ ተመንጢሉ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ይነብር ኣሎ። ንጥምዖትን ሕማምን ተቓሊዑ ኣብ ዓዲ ሰላም ሲኢኑ ነብሱ ከድሕን ንስደት ይጎዓዝ ኣሎ። ክብረትናን መንነትናን ኣብ ሃገርና ጥራይ ኢዩ፡ ዝኾነ ይኹን ጽቡቕ ወይ ክፋእ ኣብ ቦታ ስደት ኩሎ ሓደ ኢዩ። ብዘይ ሃገር ክብረትን መንነትን፡ ብዘይ ወለዲ ኣቦን ኣደን፡ ብዘይ ሓብትን ሓውን፡ ብዘይ ቤተሰብን፡ ብዘይ መተዓብይቲ፡ ብዘይ ዓርኪ፣ መሐዛ ካብ ኩሎ ተፈሊኻ ኣብ ቦታ ስደት ምንባር ኩልና ንፈልጦ ጽምዖ ኢዩ። ሃገርና ክብርና፡ ረብሐና፡ ፍቕርና ስለዝኾነት ኣብ ዘዘሎናዮ ቦታ ኮንና ኣብ ዝመረጽናዮ ተወዲብና ወይ ብብውልቅና ኣንጻር ገባቲ ስርዓት ንቃለስ ኣሎና። ኩልና እንፈልጦን እንኣምኖን ነቲ ጠንቂ ስደትን ሕሰምን ዝኾነ ገበነኛ ስርዓት ህግደፍ ስዒርካ ሰላምን ደሞክራሲን ምትካል ኢዩ። ምእንቲ ሰላምን ፍትሕን ዝቃለስ ዘሎ ህዝብና ብዝሒ ቁጽሩ ክንድቲ ኣብ ስደት ዘሎ ኢዩ። እቲ ቕንዲ ጎዲሉና ዘሎ ንምምልኡ ግን ቀስኢልና ህድእ ኢልና ሓሲብና ዘዓውቱና ነገራት ፈሊና ኣብ ክንዲ ኣብ ሓደ ንኸውን ኣብ ብዙሓት ጨናፍር ተመቓቂልና መመቓምያና ኣንጠልጢልና ጠጠው ስለ ዝበልና ኢዩ። እቶም ኣቕዲሞም ውድባት ዝመስረቱ እቲ ዝወሰድዎ ዓይነት ኣወዳድባ ባዕሎም ይፈልጥዎ፣ እቶም ኣብቲ ዝጸንሑም ውድብ ኣትዮም ዝተሰርዑ ኣባላት ግን ንነገራት ከሳልጡን ክሰልጡምን ኢሎም ኢዮም ኣትዮም፣ ሓሳባቶም ግን ኣይሰመረሎምን። ዝቀደመ ዓይነት ኣወዳድባ ስለ ዘይሰለጠ ድማ ጸላኢና ኣካያይዳና ተዓዚቡ ክሕጽጽን ከላግጽን ንርእዮ ኣሎና። እንብኣርከስ ሕጻናትን ላግጽን ምእንቲ መወዳእታ ክግበረሉ ኩሎ ንፍትሕን ሰላምን ዝቃለስ ጉዳይና ሓንቲን ቀላልን ብዙሕ ሓተታ ዘይብላ ነቲ ኣብ ርእስና ተንጠልጢሉ ዘሎ መርዘን ምድርባይ ኢዩ። ስለዚ ካብዚ ዘሎናዮ ዓይነት ኣወዳድባ ወዲእና ህግደፍ ንምውዳቅ ዘቅላጥፍ ህጹጽ ናይ ሕጂ መደብ ስራሕን፡ ድሕሪ ምውዳቕ ክስርሑ ዘለዎም ነጥብታት ፈላሊና እቲ ዝቐለለ ዓይነት ኣገባብ ቃልሲ ወሲድና ብሓድሽ መደብ ወጠጥ ዘይብሉ ኣወዳድባ ንወደብ። ብዙሓት ብብምያኦም ተወዳዲቦም ዝሰርሑ ኣለዉ ዘይተወደቡ ዘለዉ ድማ ከክእለቶምን ረብሐኦምን ኣለሊዮም ተወዲቦም ኣብዚ ጊዜን ዕርፍትን ዘይህብ ሃገራዊ ስራሕ እጃምም ክገብሩ ይጽውዑ። ማእሰርትን መቕዘፍትን ኣብ ምሉእ ሕብረተሰብና ፈጢርዎ ዘሎ ስቓይን ቃንዛን ንኹልና ብማዕረ ይሕምመናን ይሰቕዮናን ኣሎ። ህዝቢ ኤርትራ ብምልኡ ውሽጡ ሑሩር ኢዩ። ካብ ኩሎ ግን ወለድን ህጻናትን ናይ ኩሎም ስድራ ቤት እቶም ግዳያት ምስሊ ገጸምን ቅርጺ ኣካሎምን ኣብ ቅድሚኦም ከምቲ ዝፈልጥዎ ኩሎ ጊዜ ኣብ ቅድሚኡ ዓይኖም ቅጅል እንዳበለ ስለ ዝርኣዮም ንብዓቶም ሓሓንሳብ ብገጸም ከንጠብጥብ ሓሓንሳብ ድማ ንውሽጢ ኣካላቶም ፈሲሱ ከንሰቕስቑ ንዓመታት ብስቓይ ይነብሩ ኣለዉ። መሬት ኤርትራ ድማ ብተምሳሳሊ መጉዳእቲ ቁስላ በሰላ ኮይኑ እንዳተሰቑዮት ትነብር ኣላ። እንብኣርከስ ምእንቲ ንኹላትና ክጥዕመና ሃገርና ሰላም ክትረክብ ህዝብና ክቐስን ካብዚ ክፋእዚ ክንወጽእ ንኹሎ ደላይ ፍትሒ እትውክል ካብ ኩሎን ፖለቲካውያን

ውድባት፡ ሀዝባውያን ማሕበራት፡ ምንቅስቃሴ ይኣክል፡ ሰብ ሞያ ምሁራትን ሰብ ጸጋን ዝተዋጽኤት ሐንቲ ናይ ስራሕ ኣማሓዳሪት ሽማግሌ ስለ ተድሊ ዘቲኻ ተላዚብካ ካብዘም ዝስዕቡ ክፍልታት ክትቀውም ተመራጺ ይኸውን።

1. ሰብ ሞያ በቢክእለቶም ወክልቶም ክሰዱ፤
2. ስብ ጸጋ ወክልቶም ክሰዱ፤
3. ሲቪላውያን ማሕበራት ወክልቶም ክሰዱ፤
4. ብሓባር ዝሰርሑ ፖለቲካውያን ውድባት ወክልቶም ክሰዱ፤
5. ምንቅስቃሴ ይኣክል ብዓለም ደረጃ ወክልቶም ክሰዱ፤
6. ኣዴታት ወክልተን ክሰዱ፤

ስራሕ እዛ ሽማግሌ ኣብ ምውዳቕ ነዚ ዓማጺ ስርዓት እትክተሎ መደብ ዕዮ ብደረጃ ናይ ኣብ ስደት ክግበር ዝከኣል ዓቕሚ ሰብ ኣለልያ ምስ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘሎ ህዝቢ፡ መንእሰይ፡ ሓይልታት ሰራዊት ተኣሳሲራ እሞ ኣቐዲማ ነቲ ንምውዳቕ ዝጠቅም ዓባይቲ ጉዳያት ጥራይ ኣነጺራ ብመሓዝ ክትሰርሕ ኣለዎ። ነቲ ድሕሪ ምውዳቕ ናይ ነዊሕ ራኢ ዝጠመተ መደባት ድማ ክይረሰዩት ንዕኡ ዝኸውን ጊዜ ትፈልጎሉ።

ኣብ ምድላው ነዛ ኣማሓዳሪት ሽማግሌ ብዙሕ ስራሕ ክድሊ ኢዩ፤

1. ቁጽሪ ብዝሕን. ዋሕድን ናይዛ ኣማሓዳሪት ሽማግሌ ምስ መደብ ስራሕ ዝተመጣጠነ ይኸውን፤
2. ብዝሒ ቁጽሪ ኣማሓዳሪት ሽማግሌ ምእንቲ ቅርጹው ክኸውን ካብ ምሉእ ዓለም ብሚእቲታት ዘይኮነስ ብዓሰርቲታት ብዝሒ ቁጽሪ ይውሰን፤
3. ቅደም ተከተል መደብ ስራሕ ናይ ሕጂን ናይ ድሕሪ ምውዳቕን ተፈልዮም ክውሰኑ ኣለዎም፤

ዓይነት ስራሕ

ሀ. ፖለቲካውን ማሕበራውን ጉዳያት ኣብ ስደትን ውሽጢ ሃገርን ተተኣሳስር፤

ለ. ገንዘባዊ ጉዳያት ካብ ኣብ ስደት ዘሎና ገንዘብ ሰሊዓ ትእክብ፤

ሐ. ናይ ዜና ጉዳያት ኣፍ ሕዝቢ ኮይና ተገልግል፤

ኣብ ዝሓለፈ ዓመታት ናይ ተቓውሞ ሓይልታት ዓቕምታተን ኣውሃሂደን ብሓባር ኣብ ምልጋስ ስርዓት ህገደፍ ብሓደ ክስረሓሉ ዝጥዕም ብዙሕ ተበግሶታት ተወሲዱ ብስምምዕ ዝተሓንጸጸ መደብ ዕዮ ዝወጽኦ ክንዕዘብ ጸኒሕና። ኩሉ ደላይ ፍትሒ ሎምስ ይሓይሽ ይኸውን ሓሳብና ክሰምረልና ኢዩ ዝብል እምነት

ነይርዎ። ከይኑ ግን ምሽንያቱ ብዘይተፈልጠ ንጹር መግለጺ ዘይተዋህበ ኣብ ገጊዜኡ ደው ክብል ተዓዚብና። ደው ኢልካ ጸኒሕካ ወይ ጉዳይ ውድብካ፣ ማሕበርካ ከተቐድም ኣብ ምስላጥ ተወሲንካ ጸኒሕካ ሓዲሽ መድረሽ ክፍጠር ከሎ ገለ ምንቅስቃሳት ምልዕዓል ክጅምሩ ከለዎ ድማ ኣብ ዝጸናሕካ ጽኒሕካ ተቐደምኩ ተመንጠልኩ ብዝሕብር ናይ ንሕናውን ኣሎና ዘስምዕ ናህሪ ጉያ ጉያ ፍሉይ ምትእኽኻብ ይግበር። ጊዜ ወሲዱ ድማ ደሃይ ዘይብሉ የስቕጥ። ካብዚ ዓይነት ድኻማት ክንወጽእ ጸገምናን ጉድለትናን ኣለሊና ጥውጥዎይ መገዲ ገዲፍና ውረድ ደይብ ዘይብሉ ንጹርን ቀሊልን ትኽ ዝበለ ብመደብ ሕድሕዳዊ ምክብባርን ልዝብን ተመሪሕና በርቲዕና እንተሰሪሕና ክንዕወት ኢና። ኩሉ ህዝቢ እቲ ዓቢ ጠንቅን ሰዕቤናቱን ናይ ጸላኢ ህዝብናን ሃገርናን ኣዳቕቁ ጉጅለ ህግደፍ ከም ዝኾነ ይፈልጥዩ። በቲ ካልኣይ ሸነሽ ድማ ተቐወምቲ ውድባት ኣብ ሓደ ጸኒሖም ክፈላለዩ ክፈናጨሉ ጸኒሖም። ዘይተዓወተሉ ምሽንያት ድማ ሕንጻጽ ፖለቲካዊ መደብ ዕዮን ኣብ ስራሕ ኣተራጉማኡን ስለ ዘይተሰማምዔ ኤዩ። ምፍንጨል ዋሕዲ ኣባላት፣ ዋሕዲ ገንዘብ፣ ዕንቅፋት ስራሕ ዘዩሉ ሸንኮላል የኸትል። ሕምቀትካ ይቃላዕ መስሐቕ ሸራፋት ይገብረካ ካብዚ ወዲእና ብሓዲሽ ጥርናፈን ውዳቤን ንስራሕ።

ከባቢና ሰላም የብሉን ካብ መዓልቲ ናብቲ ዝቕጽል መዓልቲ እንዳኸፍኤ ክኸይድ ሰባት ክቕተሉ ክዘናበሉ ንርኢ ኣሎና። ጉዳይ ሃገርና ከመይ ከምዘሎ ነፍሲ ወከፍ ኤርትራዊ ብናቱ ገምጋም ዝበጽሖ መረዳእታ እምበር ዋላ እቶም ኣብ ስልጣን ናይቲ ስርዓት ዘለዉ ሓላፍቲ ይኹኑ እቶም ተለኣኣኸትን ምሳኻ ኣሎና እንዳበሉ መጨፍጨፊ ስድርኣምን ቤተሰባምን ዝኸውን ሕፍኖ ገንዘብ ዝጉዳሉ ኣብ ስደት ዝነብሩ ብምልኦም ደገፍቲውን ዝፈልጥዎ ሓበሬታ የለን። ፍጹም መላኺ ኢሳያስ ኣብ ባይቶን ፈጻሚት ኣካላትን ዘይብሉ ሒማቕ ጊዜ ብጉዳይ ሃገርና ሰገጥ ከይበለ ምስቶም ቀንዲ ጸላእትና ተመሓዚዩ ዝደለዮ ይገብር ኣሎ። ኣካይድኡ እንዳረኤና ብኸምዚ እንኸይ ዘሎና እንተቐጸልና ድላይ ክፍጽምዩ፣ ድሓር ኩሉ ነገራት ምስ ተወድኤ ድሕሪ ማይ ኣብ በዓቲ ከይከውን ሕጂ ሃገርና ከም ሃገር ጠጠው ከነብላ ሓላፍነትና ንውሰድ፣ ብሃገርና ንጸጸት ጥዑይ ሃገራውነት ሒዝና ከምቲ ንኸፍኣት ከይደ ቀሰ ዝሓድር ንሕና ድማ ንምድሓን ሃገርና ክንደክም የብልናን ። እታ ኣመሓዳሪት ሸማግለ ተመዚዛ ስርሖ ምስ ጀመረት ኩሉ እትዓም ስራሕ እንዳ ተቐጸጸርና ኣብ ክንዲ ነፍሲ ወከፍና ኮይና ትሰርሖልና ኣላ ኢልና ፈቲናን ኣሚንናን ኣብ ነናብራና ተመሊሽና ጎጉዳይና እንዳኣማላእና ዝሓተተትና ነገራት ክንገብር ቅርባትን ፈጸምትን ክንከውን ኣሎና።

ብምስምማዕ ዝቐለለን ዝሓጸረን መገዲ ተኸቲልና ክንዕወት ኢና፣

ዘለኣላማዊ ክብርን ዝኸርን ንስዑኣትና፣

ገብረዝጊ ኣፍወርቂ